

per deū deū iurat nō videt eē aliqđ bonuz
quo vti liceat.

Deinde cōside
randū ē de vitys ad religio
sitate ptinentib⁹ qb⁹ rebus
sacris irreuerentia exhibet
¶ Et p̄ de sacrilegio. 2º de
simonia. Circa primū querit̄ quatuor. p̄
qd̄ sit sacrilegiū. 2º vtrū sit spāle pctm̄. 3º
de spēbus sacrilegy. 4º de pena sacrilegy.

Ad primuz sic proce

dit. ¶ Videt q̄ sacrilegiū nō sit sacre rei viola
tio. d̄. n. i. 7. q. 4. Comittit̄ sacrilegiū q̄ d̄ p̄n.
cipis iudicio disputant: dubitantes an is vi
gnus sit honore quez princeps elegerit. s̄z b̄
ad nullā rē sacā pertinere v̄r. ḡ sacrilegiū n̄
ipozat sacre rei violatōem. ¶ 3º vidē sub
ditur q̄ si qs̄ p̄miserit inde of̄ officia publica
exercere: uelut i sacrilegiū excoicatio p̄ferat̄
s̄ officia publica nō vidēt̄ ad aliqđ sacū
ptine. ḡ v̄r q̄ sacrilegiū nō ipozat violatio
nem alicuius sacri. ¶ 4º Maior ē v̄tus dei
q̄ v̄r homis. s̄z res sacre a deo sc̄itate obti
nēt. ḡ nō p̄it p̄ hoies violari. z ita sacrilegiū
nō v̄r eē sacre rei violatō. ¶ 5º ē qđ Judo
rus dic̄ i liº ethimologiarū q̄ sacrilegus d̄r
ab eo q̄ sacra legit. i. iurat. ¶ 6º d̄ d̄cedū q̄
sicut ex s̄ dictis p̄z. sacruz d̄r aliqđ ex eo q̄
ad diuinū cultū ordinatur: sicut at̄ ex eo q̄
aliqđ ordinat̄ i finē bonū sortit̄ rōnez boni.
ita et̄ ex h̄ q̄ aliqđ d̄putat̄ ad cltū dī efficiē
qdā d̄inū. z sic ei qđ reuerētia debet̄ q̄ re
fertur i deū. z iō oē illud qđ ad irreuerētia
reuz sacraz p̄inet ad iuriā dei p̄inet. z habz
sacrilegy rōnē. ¶ Ad primū ḡ d̄ q̄ fm̄ phz
i p̄ ethicozū: bonū cōe gentis ē qđdā d̄inuz
z iō antiquitus rectores reipublice d̄ini vo
cabant̄ q̄ d̄ine puidētie ministri. fm̄ illud
Sap. 6º. Cū essetis ministri regni illi nō f̄cte
indicastis. z sic p̄ quādā nois extēsiōne illd̄
qđ p̄tinet ad irreuerētia p̄ncipis. s̄. d̄if
putare de eiº iudicio an oporteat eū sequi
fm̄ quādā similitudinē sacrilegiū d̄r. ¶ Ad se
cūdū d̄ q̄ p̄pls xpian⁹ p̄fidē z sacra xpi sci
ficat̄ ē: fm̄ illud. i. ad Cor. 6º. S̄z abluti estis
sed sanctificati estis. z iō. i. Pet. 2º. d̄r. Vos
estis genus electū. regale sacerdotiū: gēs s̄a
cta: p̄pls acq̄sitōis. z iō id̄ qđ sit i iuriāz po
puli xpiani. s̄. q̄ ifideles ei p̄ficiat̄ pertinet ad

irreuerētia sacre rei. v̄n rōnabiliter sacrilegi
um d̄r. ¶ Ad t̄tū d̄ q̄ violatio h̄ lāge dici
tur q̄cūq; irreuerentia uel ex bonozatō: sicut
at̄ honor ē i honozate nō at̄ in eo q̄ honora
tur ut d̄r i p̄ ethicozū. ita et̄ irreuerētia ē i eo
q̄ irreuerenter se h̄z. q̄uis et̄ nihil noceat ei
cui irreuerentia exhibz. q̄tū ḡ ē in ipso rem
sacra violat: licet illa nō violet.

Ad secunduz sic pro

cedit. ¶ Videt q̄ sacrilegiū nō sit pctm̄ spāle.
d̄. n. i. 7. q. 4. Comittit̄ sacrilegiū q̄ i diuine
legis sc̄itate aut nesciendo comittit̄ aut ne
gligendo violat̄ z offendit̄. s̄z b̄ sit p̄ oē pctz
nā pctm̄ ē d̄ictū uel factū l̄ cupitū s̄ leges
dei ut Aug⁹ dicit. 22º. 5º Faustū. ḡ sacrilegiū
ē gnāle pctm̄. ¶ 2º. Nullū spāle pctm̄ cōtine
tur sub d̄f̄sis generib⁹ pctōz. s̄z sacrilegiū s̄
d̄f̄sis gnēibus pctōz cōtinet̄. puta sub homi
cidio si qs̄ sacerdotē occidat. sub luxuria si
qs̄ h̄ginē sacratā violet uel quācūq; mulie
rē in loco sacro. sub furto si qs̄ rē sacā fura
tus fuerit. ḡ sacrilegiū nō ē spāle pctm̄. ¶ 3º
D̄ ē spāle pctm̄ iuenit̄ d̄istinctuz ab alijs pec
catis ut de iusticia spāli p̄hs dic̄ in 5º ethico
rū. s̄z sacrilegiū nō videt̄ iueniri absq; alijs
pctis s̄z q̄nz iungit̄ furto. q̄nz homicidio:
ut d̄ictū ē. n̄ ḡ ē spāle pctm̄. ¶ 4º ē q̄ op
ponit̄ spāli v̄tuti. s̄. religiōi ad quaz p̄tinet
reuereri deū z d̄ina. ḡ sacrilegiū ē spāle pec
catū. ¶ 5º d̄icendū q̄ v̄bicūq; iuenit̄ spālis
rō deformitatis. ibi necē ē q̄ sit spāle pctm̄
q̄ spēs cuiuslibz rei p̄cise attēdit̄ fm̄ rōem
formalē ipsiº: nō at̄ sc̄bz māz uel sbiectū. i. sa
crilegio at̄ iuenit̄ spālis rō deformitatis q̄. s̄.
violat̄ res sacra p̄ aliquā irreuerentia. z ideo
ē spāle pctm̄ z opponit̄ religiōi: sicut enim
Damaf. dic̄ i 3º liº. purpura regale id̄mētū
facta honozat̄ z gloriāficat̄. z si qs̄ h̄ac perfo
rauerit morte d̄anatur: q̄si s̄ regē agens. ita
et̄ si qs̄ rē sacram violat̄ ex h̄ ipso s̄ dei reue
rētia agit. z sic p̄ irreligiōsitate peccat. ¶ Ad
p̄mūz ḡ d̄ q̄ illi d̄icitur sacrilegiū i diuine
legis sc̄itate omittē q̄ legē dī ipugnant sicut
h̄ctici z blasfemi: q̄ ex h̄ q̄ deo nō credunt̄
i currūt ifidelitat̄ pctm̄. ex h̄ v̄o q̄ d̄ine legi
s̄ba puertit̄: sacrilegiū icurrūt. ¶ Ad sc̄dm̄
d̄ q̄ nihil p̄hibet̄ vnā spālē rationem pcti
in pluribus pctōrū gnibus iueniri: sc̄bz q̄ di
uersa pctā ad finē vniº pcti ordinēt̄. put̄ et̄
i v̄tutib⁹ appz q̄ ipaf̄ ab vna v̄tute. z h̄ mō

quodcumque genere peccati aliquis faciat in reuerentia
debita sacris rebus sacrilegium formaliter commit-
tit: licet materialiter sint ibi diuersa genera peccatorum.
Ad tertium dicendum quod sacrilegium interdum
iuenitur separatum ab alijs peccatis eo quod actus non
habet aliam deformitatem: nisi quia res sacra viola-
tur. puta si quis index rapiat aliquem de loco sa-
cro quem in alijs locis licite capere possit.

Ad tertium sic proce-

ditur. **V**ides quod species sacrilegij non distinguatur
secundum res sacras. **M**aterialis enim distinctio non disti-
nguit speciem si sit eadem ratio formalis. sicut violatio
ne crucis rerum sacrarum videtur esse eadem ratio
formalis peccati. et quod non sit distinctio nisi materialis.
ergo per hoc non diuersificantur sacrilegij species. **P**er
hoc videtur esse possibile quod aliqua sint eiusdem speciei
et cum hoc differant specie. sicut homicidium et furtum et illi-
citer concubitus sunt distincte species peccatorum. ergo non potest
uenire in una specie sacrilegij. et ita videtur quod sacri-
legij species distinguantur secundum diuersas species aliorum peccato-
rum: et non secundum distinctio rerum sacrarum. **I**tem res
sacras numerantur persone sacre. si ergo una species
sacrilegij esset qua violaretur persona sacra. sequeretur quod
omne peccatum quod persona sacra committeret esset sacrile-
gium: quia per quodlibet peccatum violaretur persona peccatis
non ergo species sacrilegij accipiuntur secundum res sacras.
Sed hoc est quod actus et habitus distinguuntur secundum ob-
iecta. sicut res sacra est obiectum sacrilegij ut dictum est. ergo spe-
cies sacrilegij distinguuntur secundum differentiam rerum
sacrarum. **R**espondeo quod sicut dictum est peccatum sacri-
legij in hoc consistit quod aliquis irreuerenter se habet ad
res sacras. debet autem reuerentia rei sacre ratione sa-
cralitatis. et ideo secundum distinctio ratione sacralitatis rerum sacra-
rum quibus irreuerentia exhibetur necesse est quod sacri-
legij species distinguantur. tamen non sacrilegium est genus
quatenus res sacra in qua peccat maioris obiecti
sacralitatem. attribuitur autem sacralitas et personis sacris. i.
vino cultui dedicatis: et locis sacris et rebus quibus
sacralitatem habent. sacralitas autem loci ordinatur ad
distinctionem hominis quod in loco sacro cultum deo exhibet
distinctio enim. **M**achab. 5. Non propter locum gerit. sed
propter gerit omnis locum elegit. et ideo genus peccati est sa-
crilegium quod peccat in personam sacram quod quod peccat
in locum sacrum. sunt tamen in utraque sacrilegij specie
distinctio gradus secundum differentiam personarum et locorum sacrorum
sicut est et tria species sacrilegij quod circa alias res
sacras committitur: distinctio habet gradus secundum differen-
tiam sacrarum rerum. iterum qualis sumum locum obtinent
ipsa sacra quibus habet distinctio. quatenus precipuum est eu-
charistie sacramentum quod obicit ipsum christum. et ideo sacra

legium quod est in sacris committitur gravissimum est inter
omnia. per sacra autem secundum locum tenentur vasa consecrata
ad sacramentorum susceptionem. et ipse imago es
sacre et religio scilicet: quibus quatenus persone in cor-
pore venerant et dehonozant. deinde quod pertinet ad
ornatum ecclesie et mistroꝝ. deinde ea que sunt ob-
putata ad sustentationem mistroꝝ siue sint mo-
bilia siue imobilia. quatenus quod quatenus predictorum
peccat. crimine sacrilegij incurrit. **A**d primum ergo
dicendum quod non est in omnibus predictis eadem ratio
sacralitatis. et ideo differentia sacrarum rerum non solum est dif-
ferentia materialis: sed formalis. **A**d secundum
vero quod nihil prohibet aliqua duo esse secundum aliquid
vnius speciei: et tamen aliud distinctio: sicut sortes et pla-
ta conveniunt in specie animalis. differunt autem in spe-
cie colorati si vni sit albus et alii niger. et similiter
est possibile est aliqua duo peccata differere specie
secundum materiales actus. convenire autem in specie
secundum unam rationem formalem sacrilegij. puta si quis
scimoniale violaverit verberando vel scudendo.
Ad tertium dicendum quod omne peccatum quod sacra per-
sona committit. materialiter quidem et quasi per actus est
sacrilegium. vni zero dicitur quod nuge in ore sacer-
dotis sacrilegium sunt verberatio. formaliter
autem per proprie illud solum peccatum sacre persone sacri-
legium est quod agit directe in eius sacralitatem. puta si vir-
go deo dedicata fornicetur. et eadem ratio est in alijs

Ad quartum sic pro-

ceditur. **V**ides quod pena sacrilegij non debeat esse
pecuniaria. **P**ena enim pecuniaria non solet po-
ni pro culpa criminali. sed sacrilegium est culpa
criminalis. vni capitali finis puniri secundum leges ci-
viles. ergo sacrilegium non debet puniri pena pecunia-
ria. **R**espondeo quod peccatum non debet duplici pena puniri
secundum illud **N**auum. per. Non committitur duplex tri-
bulatio: sed pena sacrilegij est excoicatio. ma-
ior quidem si violentia inferatur in personam sacram: si
aliquis licentat vel frangat ecclesiam. minor autem
in alijs sacrilegijs. ergo non debet sacrilegium puniri
pena pecuniaria. **P**er. **A**pi. s. dicit. i. ad **T**he. sal.
2. Non suum aliquem in occasione auaritie. sed hoc
videtur ad occasionem auaritie pertinere quod pena pe-
cuniaria exigatur per violationem rei sacre. ergo non
videtur talis pena esse veniens sacrilegij. **S**ed hoc
est quod dicitur. i. q. 4. Si quis thumax uel supb^o fu-
gitiuum seruum de atrio ecclesie per vim extraxe-
rit: nongentos solidos proponat. et ibidem per ea
subditur: quod si quis inuenit furtum reus sacrilegij tri-
ginta libras argenti examinati purissimi componat. **R**espondeo dicendum quod in penis infligendis duo

sūt cōsiderāda. p̄ qdē cōlitas ad B q̄ pena sit iusta: ut. s. in q̄ q̄ peccat p̄ B torq̄at ut dicit Sap. xi. ⁊ B mō cōueniens pena sacrilegi q̄ sacris iuriā isert ē excoīcatio p̄ quā a sacris arcef. ⁊ at cōsiderat utilitas. nā pene q̄si medicine qdā isigūf: ut his triti hōies a pctō desistant. sacrileg⁹ aut q̄ sacra nō reueret: n̄ sufficiēter videt a peccādo arceri p̄ B q̄ sacra ei iterdicunt de qb⁹ nō curat. ⁊ iō fm leges humanas adhibet capitalis pena. fm ecclēsie vō statuta q̄ mortē corpalem n̄ isigūf adhibet pena pecūiaria: ut saltez penitē tpali bus hōies a sacrilegys reuocēt. Ad primū q̄ dō q̄ ecclia mortē corpale nō isigūf: s; lo co ei isigūf excoīcatōez. Ad secūdū dō q̄ necē est duas penas adhiberi q̄n p̄ vnā non sufficiēter reuocat aliqs a peccādo. ⁊ iō oportuit s̄ penā excoīcationis adhiberi ali quā tpale pena ad coercendū hōies q̄ spūa lia stēnūt. Ad tū dō q̄ si pecunia serige ref absq̄ rōabili cā h̄ videt ad occasiōez auar tie ptinere. s; q̄n exigit ad hōiū cor rectionē h; māifesta vtilitatē. ⁊ ideo nō pti net ad occasiōē auaritie.

Et deinde cōside

randū ē de simōia. Et cir ca B q̄rūt sex. p̄ qd sit simo nia. ⁊ vtrū liceat pzo sa cramētis pecūiā accipe ⁊ vtrū liceat accipe pecūiā p̄ spūalib⁹ acrib⁹ ⁊ vtrū liceat vēdere ea q̄ sūt spūalib⁹ an neta. ⁊ vtrū solū mun⁹ a māu faciat simo niaciū an ēt mun⁹ a ligua ⁊ ab obsego. 6. de pena simoniaci.

Ad primū sic proce

dit. Videt q̄ simonia non sit studiosa volū tas emēdi ⁊ vēdēdi aliqd spūale vl spūali an nerū. Simonia. n. est heresis qdā dī. n. i. q. i. Tolerabilior ē macedony ⁊ eoz q̄ circa ip̄z sunt scī spūs ipugnatorū unpiā heresis q̄ si moniacorū. illi. n. creaturā ⁊ seruūz dei p̄ris ⁊ filij spm̄ scm̄ delirādo fatēt. isti vero eūdē spm̄ scm̄ efficiūt seruūz suū. oīs. n. dñs quod habet si vult vendit siue seruūz siue aliquod aliud eozū q̄ possidet. s; ifidelitas nō cōsistit i volūtate: s; magis i intellectu: sicut ⁊ fides vt ex s̄ dictis p̄z. q̄ simonia nō debz p̄ volūtate diffiniri. S. Studiose peccare ē peccar ex malicia qd ē peccare i spm̄ scm̄. si q̄ simonia

ē studiosa volūtas peccādi. seq̄ q̄ sp̄ sit pec catū i spm̄ scm̄. S. Nihil aliud ē magis spi rituale q̄ regnū celoz: s; licet emere regnūz celozū. Dīc. n. Greg⁹ i qdā omel. Regnū ce lozū tātū valer q̄trū hēs. q̄ nō ē simonia uelle emere aliqd spūale. S. Nomē simonie a Simone mago acceptū ē. de q̄ legit Act. 8. q̄ obtulit aplis pecuniā ad spūale p̄atez emēdā: ut. s. q̄buscūq; man⁹ iponeret scipe rēt spm̄ scm̄: nō at legit q̄ aliqd voluerit vē dere. q̄ simonia nō ē volūtas vēdēdi aliqd spūale. S. Multe alie sūt volūtarie cōmu tatōes p̄ter ēptionē uel uēditōem: sicut p̄mu tatio transactō. q̄ uidetur q̄ insufficient dis finiat simonia. S. De qd ē spūali ānerūz ē spūale. sup̄flue q̄ addit uel spūali annexū. S. Papa fm qdā nō pōt cōmittere simo niam. pōt at emer uel vendere aliqd spūale. q̄ simonia nō ē volūtas emēdi uel uēdēdi aliqd spūale uel spūali ānerū. S. 3. d est qd Greg⁹ dīc i tegistro. Altare uel decimas ul spm̄ scm̄ emere l vēdere: simoniaciā heresim eē nullus fidelīū ignoret. S. dicendūz q̄ sicut s̄ dictū ē: act⁹ aliqs ē mal⁹ ex gener eo q̄ cadit sup̄ mām idebitā. Emptōis at ⁊ vē ditōis ē mā idebita res spūalis tripli cō rōne p̄ qdē qz res spūalis nō pōt aliq̄ t̄reno precio cōp̄sari ut de sapia dī. p̄v. 3. p̄ciosior ē cūcti opib⁹. ⁊ oia q̄ desiderat huic nō valēt cōpari iō etiā Petr⁹ i ipsa sui radice simoniacam p̄auitate cōdenans dixit. Pecunia tua tecū sit i p̄ditōez. quoniā domū dī exististi pecu nia possidēre. ⁊ qz id pōt eē debita vēditōis mā cui vēditōr ē dñs ut p̄z i auctoritate s̄ i ducta. p̄elat⁹ at ecclēsie nō ē dñs spūaliū re rum: sed dispensator: fm illud. i. ad Cor. 4. Sic nos existimet homo ut ministros xp̄i ⁊ dispensatores ministerioz dei. ⁊ qz vēditō r̄pugnat spūaliū origi q̄ ex ḡtuita volūtate dei pueniūt. Un̄ ⁊ dñs dīc Math. x. Gra tis accepistis. ḡtis date. ⁊ iō aliqs emendo l uēdēdo rē spūale irreuerctiā exhibet deo ⁊ reb⁹ dñis. p̄p̄ qd peccat pctō irreligiosita tis. Ad primū q̄ dō q̄ sicut religio confis tit in quadam fidei p̄statōe quā tamē ali qs iuerdū nō h; i corde. ita ēt uirta opposita religiōi h̄nt quandā p̄statōem ifidelitatis s; quicq; nō sit ifidelitas i mēte. fm h̄ q̄ simo nia heresis dicit fm extiorē p̄testatōez: qz in h̄ q̄ aliquis uendit donum spūs sancti q̄ dāmodo p̄statatur se esse dñz spūalis doni